

MURASZOMBAT és VIDÉKE

Laptulajdonos a Muraszombatjárasi Gazdaszövetség

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 kor., fél évre 3 kor., egyes szám 20 fillér.
Előfizetési és hirdetési pénzek és reklamációk:
BALKANYI ERNŐ címére Muraszombat küldendők.

Felölős szerkesztő: **Dr. CZIFRÁK JÁNOS.**

Főmunkatárs: **STERN HUGÓ.**

Kiadás:

A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények
a lap szerkesztésébe küldendők.

Hirdetési díj: 3 hasábos petítor egyszerű hirdetésnél 20 fill.
többesbőri hirdetésnél soronként 12 fillér.

Nyitlitter sora 50 fillér.

A világháboru gazdasági okai.

A most folyó világháboru előzményeiből tisztán kihámozva annak indítóokait, azokat a rejtett célokat és akarásokat, melyekre végső fokon az események alakulása, mint főmozgató erőkre vezethető vissza, megállapítást nyert, hogy a háboru rémségeit legnagyobb részben ipari, kereskedelmi és pénzügyi érdekek összeütközése idézte fel. A legutóbbi Balkán-háboru, bár méreteiben aránytalanul kisebb volt, politikai értelemben tektonikus földrengést jelentett, míg e világháboru, melyben három világrész népei csatáznak egymás ellen, különösen Anglia beavatkozása — gazdasági érdekeinek tulzása vitt feltétele — miatt, inkább gazdaságtörténelmi nézőpontból kell szemügyre venni. A világháboru alapjában Németország gazdasági világhatalma ellen folyik.

Németország gazdasági világhelyzete sohasem volt agresszív politikai jellegű. Gazdasági törekvéseit és hatalmi igényeit csak ipari és kereskedelmi intenciókra lehetett visszavezetni, nem pedig katonai, vagy szigoruan vett politikai aspirációkra. Nem tudunk élelnebb ellentétet elképzelni és egyben a mondottak igazolására világosabb érvt felhozni. mintha Németországnak és Franciaországnak I. Napoleon idejében elfoglalt világhelyzetét és hatalmát összehasonlítottuk. Németország gazdasági elhőlykedése nem gátolta más országok munkáját. Eppen e legutóbbi emberöltő folyamán Franciaország, amely az 1763-iki párisi béke folytán Angliának volt kénytelen átengedni a domináló szerepet a gyarmat-hatalmasságok közt, el tudta érni, hogy megint második helyre jutott a gyarmatos államok sorában.

Az 1911-ik évben, a marokkói egyezmény után, gyarmatbirtokainak területe 8 15 millió négyzetmétert tett ki 55 millió lakossal, szemben Németország 2 9 millió négyzetkilométernyi gyarmatainak 11 7 millió lakosságával. És ez óriási kiterjedésű gyarmatömeget Franciaország a németek jóindulatul semlegessége mellett szerelte meg, kivéve Marokkót. Ennek birtokához azonban régebbi és igen indokolt gazdasági érdekek fűztek a németeket. Franciaország és Németország közt nem volt és nincs érdekellentét, ez nem is szorul különös hangsúlyozásra. Franciaország azonban gazdasági függésbe került Oroszországgal. Nem ismerünk kínosabb és nehezebb leköttöttséget, súlyosabb gazdasági jármot, mint a melyet tulságosan hatalmas adóssal szemben vesz magára a hitelező.

Franciaország az utóbbi időben nemcsak Oroszország államháztartását, de iparát is, mely azóta jelentékeny mértékben lendült előre, finanszírozta, miközben saját országának industrializálását elhanyagolta. Tetőpontját akkor érte el ez a politika, mikor Franciaország az elmúlt évben, mielőtt még saját államszükségeitene pénzügyi fedezéséről gondoskodott volna, öt évre 2 és fél milliárd hitel nyújtott Oroszországnak a stratégiai szempontból fontos, nagyszabású vasutervek kivételére. Azonkívül Oroszország hozzájárulását adta ahhoz, hogy Franciaország finanszírozhassa azokat a Balkán-államokat, melyek az ántant politikai szolgálatában állottak. Ez óvatlan politikai utvesztőjében már csak igen kétes értékű üzletekre nyílt módja Franciaországnak egyes exotikus államocskákkal, amelyek nemcsak hogy gazdaságilag gyöngék, de politikai tekintetben is alig bírnak súlylyal. Ekként csak azzal magyarázhatjuk Franciaország szerepét e háboruban, hogy nemcsak a revanche-eszme ösztökölte reá, hanem nemzeti vagyonának külföldön elhelyezett jobb és biztosabb felének megmentéséért is harcol.

Oroszország ellenben igen öntudatosan követi nagy horderejű gazdasági céljait e háboruban. A francia revanche-eszmet nagy ügyességgel aknáztta ki ezek céljaira és minden jel arra vall, hogy a délszláv eszmet is csak eszközként tekinti e célok szolgálatában. Oroszország kereskedelme régtől fogva reá van utalva tömegcikkjeinek exportjára. Az utóbbi évek folyamán nagyarányú agrárreformot valósított meg és különböző nagy gazdasági befektetések tervét vitte keresztül vagy a legközelebbi jövőben szándékszik valóra váltani. Ez növelte exporttörekvéseit és így tengeri aspirációit is.

A Csendes oceántól és Perzsa-öböktől épen Anglia közelébe zártta el. Ennél fogva, inkább mint valaha, a Földközi tenger felé törekszik, s ez a szándéka, mint mozgató erő állt háttérben a mind vesztélyesebben elfajuló balkáni kérdések mögött. Új látszik azonban, hogy Angolország hajlandó hozzájárulni a tengerszorosok megnyitásához, ezt azonban, mellözve egyéb szempontjait, Németország letörésének feltételéhez köti. Az épen e háboru paradoxonja, hogy élet-halál harcban állunk Angliával és Oroszországgal is, holott a legfontosabb kérdések egyikeben, melyek e háborut előidéztek, Anglia sokkal erősebben van Oroszországgal szemben ellentétben, mint mi és Németország. Mitöb, Törökországnak a háboruba való beavatkozásával ez a paradoxon még furcsábban

kiéleződik, olyannyira, hogy Törökország közbelépése nemcsak mint értékes katonai segítség bir jelentőséggel, de nagy és különleges szereplés e világgazdasági kérdések körül folyó aknamunkák és csatározások között.

Németország és angolok gyarmatpolitikájának sem állta támadó fellépéssel utját. Az angolok sem tételezik fel, hogy Anglia gyarmati uralmát Németország flottája fenyegetheti. Anglia világkereskedelme az utóbbi években, Németország kereskedelmi hajzásának impozáns fejlődése dacára, olyan hatalmas rikordereredményeket mutathat fel, melyeknek Németország épen hogy nyomába tud jutni. Viszont mindazok a körülmények, melyek Angliát a Németországgal való versengésben gátolják, így a kereslet és kínálat kiegyensúlyozásának jobb rendszerei, az ipari befektetések rationálisabb módozatai, a munkásság magatartása a munkatakarító gépekkel szemben, az ipar és technika viszonya, a tudományosság szerepe a gazdasági élet minden terén, mindezeknek előnyei nem szüntethetők meg egy háboru külső erőszakosságával, mert a német népek mélyebben fekvő, biztos értékei.

Az angolok nem vesznek tudomást arról, hogy a legtisztességesebb konkurrencia eszközei voltak azok, amelyekkel a németek, mondhatnók szinte akaratlanul, ártalmára voltak az ő áruik kelendőségének. Ilykép alig is hangzott el talpraesettebb mondás e háborúról, mint ez a lefordíthatatlan szójáték: The war, was not made in Germany, but made in Germany has made the war. Németország tudományos rendszereken épülő gazdasági politikájának külön erénye az angolok józan és hajdadt, de nem tulságosan mély üzleti szellemével, rutinjával szemben, hogy mérhetetlen ipari fellendülést egy emberöltő alatt érte el, anélkül, hogy a tápanyag termelés terén domináló fölénnyéről le kellett volna mondania. Németország átlagos tápanyagtermése tulszárnyalja valamennyi agrikulturn országét és a termelés növekedése messze túlhaladja e lakosság szaporodási arányát. Ez kelthette fel Angliában a féltékenységet és irigységet Németország ipari elhatalmasodása, zavartalan gazdagságára iránt, amely a további felvirágzás ideális perspektíváját nyitotta meg számára a jövő évtizedekre.

Ennek akarta utját állni Anglia, mikor nehéz szívvel elhatározta magát arra, hogy kiadja kezéből legerősebb hatalmi eszközeit, kész megnyitni a világtergerre kivezető szorosokat, csakhogy Oroszország neki-rontson Németországnak. Látnivaló, hogy

Tisztelettel kérjük, kiknek előfizetése lejárt, annak szives megújítását.

két nagy birodalom ipari érdekeiért folyik itt az áldozatok százezreit felemészto világ-háború s hogy a vér tengerét Anglia telhetetlen ipari politikája bocsájtotta a világra. Németország az igaz, kemény munkában megedzett becsületességgel állja a harcot az angolok gazdasági féltékenységével szemben, amely tulajdonkép egyben meghajlás az ő égbé növí ipari nagysága, népi kiválósága előtt A német nép és az ő igaz ügyét védő liberális monarkiank rajta volt és rajta lesz, hogy Anglia a jövőben se legyen más véleménnyel gazdasági értékeiről.

Vörös Kereszt.

Megremeg a föld küzdő véreink lába alatt, ezrek vére folyik lenn és fent a gránitokon, a világ minden pokolja esküdt össze ellenünk, de katonáink rettentetlen bátorsága győzni fog minden poklot között. Nem lehet, hogy a világ történelmének legigazságait a hazugok, gonoszok s orgyilkosok bandája döntse meg, nem lehet, hogy fajunk nemes vérevel öntözött csatátér babért s boldogulást ne teremjen számunkra

Azért félre most a csüggedéssel! Az ithonmaradtok hivatása nem az, hogy laikus fejfel a hősök, hadvezérek tetteit bírálják, gáncsolják, s ha reggelijük mellett minden nap egy Verdunt, Kraszniokot nem fogyaszthatnak el, rögtön kétségbe essenek, az ithonmaradtok hivatása az, hogy minden erővel, minden áldozattal támogatás-ák a hazáért vérző hősök árván maradt csalótagjait, ápolják segítségük a sebesülteket. Ne essünk kétségbe, hanem tanuljunk meg türelemmel várni, addig pedig, míg eljön a nagy döntő diadalmas nap, szálljunk magunkba, gondoljunk kötelességeinkre a hazával, embertársainkkal szemben.

A Vörös Kereszt Egyesület jóformán az egyedüli, mely e nehéz napokban a köteles jótékonyági ügyét járásunkban vezeti és gyakorolja, ezért hazafias kötelességét teljesíti az, ki e nehéz napokban adományait a egyesület támogatja. A hazaszeretet nevében esedezünk járásunk minden szépért, jóért lelkesedő közönségeken, hogy adjon, áldozzon még sokat, nagyon sokat egyesületünk javára, mert kellő támogatás híján nem tudunk nagy kötelességünknek eleget tenni, pedig ez a kötelesség parancsoló, mert a sebesültek, betegek, szenvedők, árván, özvegyen maradtak lakásait a zord hideg bánítja, mert eledelük fogyóban, pedig a vérző hősök, küzdő félistenek drága életükkel adóznak a mi békénkert, a mi nyugalomunkért és semmifele anyagi áldozat se tudja őket kárputólni a szenvedéseikért.

Fel tehát véreink, segítségünk, adakozzunk!

Adakoztak: Balkányi Ernő 3 korona.

Alsószentbenedek község gyűjtése: Terplán Pál, Kodila Mihály, Hári Sándor, Horváth, Jakisa István, Csarni Ádám, Csarni János, Lázár Fáni, Kercsmár Ádám, Szántó János, Kodila Ferenc 1—1 K, Hári Iván, Kolossa Iván 80—80 fillér, Kodila Iván, Kodila István, Hári József, Kollay Mátyas, Kercsmár Pál, Kolossa Iván 60—60 fillér, Goszpod József, Vucskák József 50—50 f, Ficzko József, Jakisa Károly, Gorza István 40—40 fillér, Lajncsek István 30 f, Hári József, Gorza József, Pápics János, Lajncsek Miklós, Filiszár Péter, Terplán Ferenc 20—20 fill. Összesen 19 K 90 f.

Urizsek község gyűjtése: Urizsek község 6 kor, Kukoja István 1.20 kor., Oskola János, Horváth Ádám, Osvaticz József, Novák János 1—1 kor., Kukoja Imre 80 f, Horváth Ádám 70 f, Jakisa Franciska, Hári József, Bobics János, Horváth János, Horváth Istváné 60—60 f, Oskola Adámné, Fickó Ferencné, Kercsmár Sándorné, Hári József, Bohár Sándorné, Filó Mari, Rehn Teréz, Horváth István, Török János, Horváth Péter 40—40 f, Hári József, Filó Gergelyné, Horváth István 30—30 f, Oskola Sándor, Kúronya Péter, Kúronya Józsefné, Kúronya György, Kúro-

nya Józsefné 20—20 fillér, Hári Mihály 10 fillér. Összesen 21 kor. 70 f.

Geróháza községénél pótlólag Leposa Sándor 60 fillér.

Mártonhely község második gyűjtése: Bajzek Ferenc, Benkó József 2—2 korona, Szlavicz István, Szlavicz Iván, Frnisa Mátyas, Heklics János, Piatarsics Iván, Nemece Ferenc, Kercsmár Miklósné, Terplán János, Vas József 1—1 kor., Makovecz Kati 60 f. Összesen 13 K 60 f.

Horváth Károlyné gyűjtése: Szarvaslakon: Szarvaslakai takarékpénztár 10 kor., Müller Ferenc, Stoff Lőrincz, Morgenstern 2—2 kor., Túrha Fáni, Lilik Mihály, Raffel János, X. Y. dr. Klein Adolf, Pákozdy József, Rogán Mária, Bagári Maria, Stern, Horváth Miska, Weisz Dávidné, Markócs József, Kónya szemlész, Pozvek Sándor, Szkleár János, Sándor János, Frúhwirth Antal, Gedér Ferenc, Vinkó Ferenc, Tiszai Antal, Hauszár József, Bertalanics Mihály, Rajszár Ferenc 1—1 K, Sinkó Mária 66 f, Tiszai Mária 60 f, Gedér Mihály 57 f, Dettelbach István 50 f, Hajdinyák Anna, Gedér György 40—40 f, Hári Kata, Kúronya Krisztina, Bertalanics, Gedér Anna, Fercsó József 30—30 f, Vidonya Ágnes 24 f, Varga József, Sinkó Rozália, Marics Anna, Rajszár János, Felkár Mihály 20—20 f, Zsohár Lajos 14 f. N. N., Miholics Mária 10—10 f. — Vízlendva községben: Marics Ferenc 3 kor., Tuba Leó 2 kor., Miholics Veronika 1.40 kor., Kikecz Ferenc, Szrcsnyek Peter 1.10—1.10 kor., Vidonya József 70 f, Gombóc Iván 60 f, Fickó Miklós 56 f, Püekő Pál, Hajdinyák Ferenc 50—50 f, Zsuzs József 44 f, Kanizsai János, Nemece János, Frumen Mátyas, Hajdinyák Jakab, Schober Ignác, Vinkó József, Plachterics Mária 40—40 f, Bertalanics M., Gombóc Mária, Szrcsnyek Mária 30—30 f, Bokán Eva 15 f. — Dióslak községben: Kampl Ágoston 2 kor., Sinkó Jánosné, Gedér János, Marics József, Mekis József, Mekis Ferenc, Mekis János, Láposa János 1—1 kor., Kiszilák Ferenc 2 kor., Rogáts József 60 f, Kampl, Sinkó István, Salamon Ágnes 40—40 f, Vidonya Anna 30 f, Horváth Anna, Benkó Iván, Mekis Ferenc 20—20 f, Rogán József 10 fillér.

(Folyt. köv.)

— Prémét a katonáknak. A téli háború borzalmi ellen katonáinknak prémre van szükségük. Akinek van, küldje az címe: Hadsereg segélyező hivatal Budapest, Váci-utca 38. — A küldeményt a posta ingyen szállítja.

H I R E K.

Nem tudok aludni...

Selymes, puha ölet nyugtató álomnak S elringató csókját mindhiába várom, Égő szememét jaj, hasztalan zárom, Ébren vagyok, ébren, Szőrnű nagy éjszakán: Zengő csataterén. Megyek én is, futok seregek nyomába, Harc, tűz közepébe, folyók záporába, Hirtelen megállok felalétra válna... Egy jajsikoltás zug a nagy éjszakába, Nem mehetek tovább... előtem a mező: Óriás, borzalmas, végtelen temető, Olyan, mintha száz földrendés dulta volna: Drága, ifjú hősök halálba omolva It maradtak... messze... idegen határon... It tört meg a szívük s egy szempillantáson It aludt ki éltük... Milyen volt az óra? Mivel tértek örök nyugovóra? Milyen volt a szó, mely megfagyott az ajkon? Sirva, mélyen, fejem előttük meghajtom És zokogva végigjáróm a mezőket, Virággal szórom e sohsem ébredőket És megdölnöm őket... Óh, e képek gyótrón beültek szemembe, Elfáradt, borongó, sötét nézésembe S nem tudom elúzni... Oly jó lenne már e harcok végét tudni, Mert hasztalan az éj, hiába jó hajnal: Nem tudok aludni...

Osváth Eszter.

— Hósi halál. Ott esett el a harc mezején, halálát bánatosan fájjalja ezrede, s tört szívvel írtákék gyermeküket, testvérüket a jó szülőik, testvérek. Rosenberger Lajos tart, hadnagy, Rosenberger Albert széchenyikuti és radaini vendégfős fia a becsület mezején elesett. Egyszer már megsebesülve lelkesedéssel tért vissza a harcba, ahol hósi halál érte. Haláláról ezrede az alábbi gyászjelentést adta ki:

A Magyar Kir. Nagykanizsai 20. honvéd gyalogezred Tisztikára ószinte fájdalommal jelent, hogy szeretett bátyára, Rosenberger Lajos tartalékos hadnagra a haza védelmére az északi harctéren: Podlesamalin mellett vittv itközeten f. é. november 5-én hósi halált halt. Magyar nemzetéért vítézh harcban kapott sebei alig gyógyultak be, máris ifjú lelkesedéssel sietett vissza új küzdelmekbe s ott a legszembet eszményért, hazája szabadságáért vért ontotta. Dicső emléke példaképen el bátyárság lelkeben és ezredünk történelében. Gyászunkban is büszkén hirdetjük, hogy a miénk volt! Nagykanizsa, 1914. év december hó.

— Harctérre. Szerdán indult a harctérre a helybeli ulánus ezred egy gyalogos százada gróf Lamberg főhadnagy vezetése alatt. Lelkes énekkel, magyar zászlóval vonult a katonaság végig az utcán, s a közönség nagy számban gyűlt össze a pályaudvaron s sok szerencsét kívánt a harcba induló bátor katonáknak.

— Kitüntetések a 7-ik ulánus ezredben. A helyben állomásozó ulánus ezred is erősen kivészi részét abból a nagy küzdelemből, melyet a Monarchia hadserege folytat az orosz kolosszus ellen. Az ezrednek nagyrészt galiciai és bukóvónai származású tisztikára és legénysége sulyosan érzi ennek a háborúnak teljes súlyát, mert hisz vagyonuk, családjuk ott pusztul az orosz garzdálkodás közepette, s így érhető lelkesedéssel és elszántással végzik hósi hivatásukat, melynek végéjé sanyargatott hazájuk felszabadítása az orosz járom alól. Az ezred tisztikarából idáig a harctéren tanusított bátor és eredményes vítézhgükért Koller kapitány ezüst szolgálati kereszt, Fabritius főhadnagy signum laudis, Stosius főhadnagy ezüst szolgálati kereszt kitüntetésben részesültek és Stosius főhadnagy a harctéren elő is lett léptetve.

— A hazabocsátóitak behívása. Január hó 20-án, szerdán be kell vonulniuk mindazoknak, a kik katonailag ki vannak képezve s akik harminckilenc évesek, vagy ennél fiatalabbak. A behívásról a honvédelmi miniszter rendeletet adott ki, melynek alapján a városi rendőrkapitányok és a járási főszolgabírák megfelelő módon értesítik a közönséget.

— Nyugdíjazás. A közigazgatás egy érdemes, régi munkása letette a tollat. Obál Mihály vashidegkúti körjegyző 40 évi szolgálat után beadta nyugdíjazási kérvényét. Obál Mihály a járásbeli jegyzők nesztora nygyven esztendőn át szolgált a vármegyét becsülettel és nagy munkabírással s még öreg napjaiban is példája volt a pontos, megbízható tisztviselőnek. Hivatáiban tanusított rendszeret és hozzáértő ügybuzgalma feljebb valói tisztületét és elismerését szerezte meg számára, míg a néppel való jó bánásmódjával jegyzőségére népének szeretét érdemelte ki. Nyugdíjazása fölött a februári vármegyey közgyűlés fog határozni, mely mindenesetre meg adja a módot és lehetőséget is, hogy egy 40 évig becsülettel dolgozó tisztviselő nyugalomban és boldogan élhesse le pihenésének napjait.

— **Hadikórházaink felülvizsgálata.** Dr. Pehar ezredorvos a Vasvármegye területén lévő sebesült állományok felügyelő orvosa a napokban a Muraszombati Ápolás alatt álló sebesülteket vizsgálta felül s a gondos és szakszerű kezeléért elismerését nyilvánította dr. Geiger Vilmos, dr. Czipott Zoltán, dr. Brandieu Sylvius orvosoknak. Örömmel látta, hogy a kintün orvosi kezelésen felül a sebesültek a legjobb ellátásban és gondozásban is részesültek, amely tény élenk bizonyára, hogy a muraszombati társadalom önfeláldozással gondoskodik a sebesültek ellátásáról.

— **Meleg ruhát a katonáknak.** Elmúlt a karácsony, a békeremények álmai nem teljesedtek be, sőt az orosz éppen karácsony éjszakáján intézett csapataink ellen ádáz harcot. A téli háború teht megindult, s folyik tovább példatlan hevességgel. A magyar társadalom ez ideig is igyekezett katonái iránt háláját leróni, a zordon tél hidege azonban újabb kötelességeket ró ránk. Itt időznék körünkben a 7-ik ulánus ezred kerete. Itt képnék az ezred újoncain és hétről hétre indul egy-egy transport a harctérre. A tisztikar és legénység tulayomó többsége galiciai, bukovinai származású ember, akiket százszerosan sújt a háború sújtó köze, pusztító nyomora. Ezeknek a szegény embereknek vagyonát feloldta teljesen az orosz, ezek közt a szegény emberek közt alig van, aki feleségéről, öreg szülőjéről, kicsi gyermekeiről hónapok óta hírt hallott volna. Bizonys csupán az, hogy ennek az ezrednek a legénysége ma hontalan, szegény. Embri munkát végez a társadalom, ha ezeknek a szegény embereknek meleg téli ruhával való ellátásáról gondoskodik. Azok, akik hazitt, családot, fatusi viskót, mindent elvesztettek, egyelőre ne legyenek kénytelenek fáza, diderege a harctérre menni. A muraszombati Vörös Kereszt hálás köszönettel fogad minden adományt, s siet az azt majd rendeltetési helyére juttatni. A Vörös Kereszt által már idáig eljuttató adományokért a kórházban megtartott karácsonyi ünnepélyen hálás köszönetét fejezte ki az ezred őrnagya.

— **A honvéd.** Sok mindent megirtunk a magyar katonáról, a ki ha kell nekimegy százszoros túlerőnek s fegyvere előtt nincs irtalom. A hadak törvényének véres betűit senki sem olvassa jobban, mint a magyar, a ki elviszi a hadba régi bölcsességet, mely úgy szól, hogy egyszer csak meg kell halni. Nem fél a haláltól, szembe néz vele, sőt még csak nem is nagyon igyekszik kikerülni. Ezért hull el annyi magyar, ezért marad gazdátlan annyi fehérlású háza a Tisza-Duna között. Ellenségeink vadnak, kegyetlenek ismerik a magyar katonát, s nem tudják, hogy a mellette a legszebb emberi érzések taktusára dobog a zive. Gyönyörű példával szolgálhatunk erre vonatkozóan. Odafönt az erdőbúndába burkolt Kárpát-hegyek között szólt az ágyuk torka. Csata volt, ükötöz. Rohmra menek a víté honvédek és szurronyal emeltek ki árkaikból a muszkákat. roham után szállingóznak vissza a kötőzhözre a sebesültek. Véresen, sápadtan, láradtan. Egy-szerre csak két ember tűnik fel. Az egyik honvéd, a másik orosz. Mind a kettő sebesült, de az orosz súlyosabban. Meg se tud állni a lábán. A honvéd úgy vezeti, mint a gyereket. Közbe beszél azzal paraszti ember barátságával:

— No, komám, oda, oda... Hosszabbat lépi, cimborám... Nono, el ne vágódj! Ne félj, komám, foglak... Csak szoritásd a nyakamat...

Már ott vannak a tábori kórház mellett. Odaszalad a sok szanitéz, meg vöröskeresztes-asszony. Átakarják venni az oroszt. De a magyar honvéd nem engedi.

— Mán én nem adom oda!

— Miért? Hisz mi jobban kezeljük!

— Nem lehet a'. Neköm kötelességöm!

— Már hogy vóna kötelessége!

— Az bizony! Mer hát én szurmat mög! Mögszurmat, hát bektözöm a komát!

Ilyen a magyar katona. A világ minden nációja odaajóhetett volna megnézni a honvédgyereket, a ki kötelességnek tartja, hogy az ellenséget, a kit ő terített le a porondra, maga töltözze be.

— **Requirálás.** Szörnyűséges a panasz, ha a katonai hatóság rendelkezésére a polgári hatóság ráteszi kezét valaki lovára, gazdaságára. Futnak fűhöz, fához, azonban természetes minden önző törekvés megtörni a magyar közigazgatási hatóságok jól kipróbált erején, mely nem ismer ma más tekinteteket, mint a haza iránt tartozó kötelességet. A kincstár nem kér semmit se ingyen, s mégis oly rettenetes a hatóságok feladata. Pedig, amint az események igazolják, például éppen a mi járásunkban mint eddig is, úgy legutóbb hétfőn Körömden megtartott ló és szekér osztályozáson oly busás árakat fizetett a katonai hatóság, aminek soha semmiféle körülmények között máskor elérni nem lehet. A muraszombati, Muraszombati vidéki, pártosfalvai, urdombi és csendlakai jegyzőségből 32 pár lovát 26 szekert vásárolt meg a katonaság, melyért mintegy 150,000 korona folyt be a tulajdonosok kezébe. Muraszombatan például 12 loért 8459 koronát, 7 szekérről 1480 koronát fizettek. Ezek az árak fényesen illusztrálják, hogy itt nem áldozatokról, hanem fényes üzletekről van szó, nem is beszélve arról, hogy a haza iránt való kötelesség parancsa diktálja, hogy mindenki teljes erővel szolgálja a hazát e nehéz napokban.

— **Nincs farsang!** Ha igazán amolyan közönséges »polgári esztendő» volna az 1915-iki év, a milyennek a világotörtétele legszörnyűbb viharai iránt is érzéketlen kalendárium mutatja, akkor az idén is, mint anny évszázadjá már, január 6-án, Vízkereszt napján kezdődnek és február 16-án, Hushagyó kedjén végződnek a farsang. Ezuttal azonban a konzervatív kalendárium hiába jelez »polgári esztendőt». Háborus ez az év minden ízében és háborus volta abban is megnyilvánul, hogy hiába büszkélkedik január 6-án Vízkereszt és hiába szomorkodik február 16-án Hushagyó kedde, a közből eső 42 nap, akármit mond is a naptári hagyomány, mégse lesz farsang. A háború áldozatai közé besorozhatjuk a farsangot is. Eddig csak Hamvazó szerdán szoktak elsiratni, most már Vízkereszt napján megkondítottuk farsang ravataltól fölött a lelkéharagot. A bálók örök romantikája az idén idegen félrebbent a háború realizmusa elől. A farsang az ifjú szívek tréfálkozó derűjéből táplálkozott: ifjú szívek most is dobognak, de a farsangolás derűssége a mai világréngés fenéségek napjaiban csak a szivelenesítő telhetik. Három a tanc! — mondja most is a magyar, de ezek a tancok nem a parfüömök bál termekben lendülnek végig, hanem a lövérdombokban és a csatamezőkön viharznak. De azért a farsang legrajongóbb híveinek sem kell elszontyolodniuk. A mit az idén a szent kötelességszámba menő hazafias komolyság elmulasztat velük, a diadalmas béke napjaiban, a mikor a vidámság ujjongása lesz hazafias kötelesség, bőségesen helyreüthetik. Lesz még egyszer farsang a világon!...

— **A sebesültek karácsonyfája.** A sebesültek karácsonyfájára lapunk által megindított gyűjtés összesen 408 korona 90 fillért eredményezett. Ezzel szemben a katonák részére beszerzett ruhaneműk ára, étkezés, szivar, dohány, cigaretták, karácsonyfák feldiszítése 424 K 86 fillérbe került, úgy hogy a különbözetet képező 127 K 35 fillért a Vörös Kereszt fizette, hol lapunk szerkesztősége a gyűjtésre vonatkozó adatokat letétbe is helyezte.

— **Vásárok Muraszombatan.** Muraszombatan az 1915. évi országos kirakó-, marha- és sertésvásárok a következő napokon tartanak meg: Hushagyókedd előtt egy héttel, február 8., husvét-hétfő előtt kettő héttel, március 22., husvét-hétfő után egy hónappal, május 3., lván napi vásár, június 24., Bertalan napi vásár, augusztus 24., Terézia napi vásár, október 15., Miklósnapi vásár december 6.

— **Segédgyőző a vádlottak padján.** Szabados Dezső volt vashidegkúti segédgyőző 15 rendbeli hivatali sikasztás vádjával terheltlen ült tegnapelőtt a szombathelyi kir. törvényszék előtt megtartott főtárgyaláson a vádlottak padján. Az volt ellene a panasz, hogy adóintési díjakat szedett be a lakosoktól jogtalanul s hogy a szentgotthárdi munkásbiztosító részére beszedett járulékokat nem fizette be a pénztárba. Egy egész sereg tanu lett kihallgatva a főtárgyaláson. A bíróság azonban nem látta igazoltnak a vádat egy esetben sem és felmentette vádlottat az összes vádpontok alól. Az ítélet ellen a kir. ügyész felelvezést jelentett be.

— **A társadalom zive.** Szelepec János espereshez egyre érkezik a sebesültek részére a nemes adomány. Csárics József vízlendvai plébános és Keresztúri Vince vashidegkúti plébános lelkes munkásságának gyümölcse a napokban érkezett be. Adakoztak:

Mész István 2 kg. buzaliszt, 3 kg. kása, 4,5 kg. kukoricaliszt, 5,7 kg. bab, 1 cipó kenyér, Szőke Istvánné 2 liter tej, Vízlendvai plébánia II. 4 zsák burgonya, 2 zsák rozs, 70 kg. buza, 2,5 kg. bab, 90,80 kor. pénz, szilva, zsir, konzerv, Horváth János 2 pint tej, 0,90 kg. zsir, 1,5 kg. liszt, Martinec Alajos 1 cipó kenyér, 2 pint tej, 1,7 kg. liszt, 2,8 kg. kása, Valpáti István 10 K, Lukács Ferenc 1 l. olaj, 3 cipó kenyér, 5,7 kg. bab, 6 kg. kukoricaliszt, özv. Kúhárd Jánosné 2 kg. zsir, 2 cipó kenyér, 2 pint. buzaliszt, 3,2 kg. hajdináliszt, 2,4 kg. kukoricaliszt, Titán Ferenc 2 drb kalács, 1 cipó kenyér, 1 pint tej, Marics Miklós 2 kor., Szőke Istvánné 2 liter tej, Felsőlendvai plébánia 27,80 korona, Czipott József 4 korona, Titán István 3,5 l. tej, Lápósy Ignác 2 pint tej, 3 drb kalács, 8 drb tojás, 1 kg. zsir, Mezővár község 1 pint pálinka, 3 kg. kukor, 11 kg. zsir, 1 zsák buzaliszt, 1 kis zsák kenyér liszt, 1 kis zsák kukoricaliszt, 1 kis zsák köles kása, 4 zsák burgonya és aszalt gyümölcs, Bötényfalvai uradalom 18 liter tej, Fürst Odón és neje 200 drb szivar, 1000 drb szivarka, Rajnar Julianna 2 kg. zsir, Luthár József 6 korona, Gutmann Mihály 1 véka krumpli, Vogrinics Lipót 1 zombor krumpli, Kocsár János 1—1 zombor bab, krumpli, bab, 1 kg. aszalt szilva, 3 l. kukoricaliszt, Lovenyák Vince 1 zombor krumpli, 1 zombor bab, Idics Mihály 2 és háromnegyed kg. kenyér liszt, 2 és háromnegyed kg. bab, 1 kor. pénz, Foszoz Istvánné 5 kg. kenyérliszt, 1 zombor krumpli, Gumilár Anna 3 kg. kukoricaliszt, 1 kg. aszalt szilva, 2,5 kg. alma, Kerécz Franciska 5 és negyed kg. bab, Benkő Ferenc József 1,5 kg. aszalt szilva, 1 véka krumpli, Praszl Franciska 3 és 1 negyed kg. kukorica liszt, 1 véka krumpli, Huber Mátyás 1 véka krumpli, Sohár Jozefa 1 zombor krumpli, Bernád Ferencné 1 zombor bab, Perger Franciska 1 kosár krumpli, Lah Mária 1,5 kg. buzaliszt, 4 kg. kukoricaliszt, 1 véka krumpli, Zsálmán József 1 zombor bab, 1 zombor kukoricaliszt, Kerécz Terézia 1 véka krumpli, Kerécz Katalin 1 és negyed kg. zsir, 1 véka kenyér liszt, Pitz János 12 kg. sajt, Foszoz Józsefné 4 kg. kukoricaliszt, 3,5 kg. bab, 1 zombor krumpli, Derkács Józsefné 5 kg. buzaliszt, 1 véka krumpli, Gyergyák J. 4 kg. bab, Göcsl Anna 5 kg. buzaliszt, 1 véka krumpli, Krányecz Teréz 7 kg. bab, 1 véka krumpli, Ficzkó Istvánné 1 zombor bab, 1 véka krumpli, Kocsár Antalné 1 zombor kukoricaliszt, 3,9 kg. buzaliszt, 1 zombor bab, Bács Ferencné 3 kg. buzaliszt, 1 kosár bab, Bács Mátyásné 3 kg. kukoricaliszt, 1 kosár bab, Gutman Istvánné 5 kg. buzaliszt, 6,5 kg. kukoricaliszt, Safarics Jozefa 3 kg. buzaliszt, 5 kg. kukoricaliszt.

— **A legelőkelebb,** a legmegbizhatóbb, a legjobban szerkesztett, a legnagyobb terjedelmű, a legfiuggelenebb budapesti napilap »Az Újság«. Munkatársai a magyar zsurnalisztika, a magyar irodalom legkiválóbbjai. Felelős szerkesztő: Gajdri Odón, szerkesztő társ: dr. Ágai Béla. Előfizetési árak: egy évre K 28.—, félévre K 14.—, negyedévre K 7.—, egy hónapra K 2.40. Az Újság előfizetői a »Diván Salonn«-t negyedévre K 2.50 kedvezményes áron rendelhetik meg. Az Újság kiadóhivatala, Budapest, VII., Rákóczi-ut 54.

A „Muraszombatjárás Gazdák szövetségé”-nek tagjai tisztelettel felkéretnek, hogy a hátralékos tagsági díjakat mielőbb befizetni sziveskedjenek.

Az Elnökség.

Jobb házból való fiu

tanoncnak

felvétetik Siftár és Horváth rófos áru üzletében Radkersburg.

NAGY RAKTAR
órák, ékszerek
és
látszerekben.

Javítások
a szakmában ol-
csón és pontosan
eszközöletnek.

PLACSEK VENCEL
órás és aranyműves Muraszombát,
az ág. evangélikus templom szomszédságában.

VIGYÁZZON
egészségére!
Megbízható és jöminőségű nikotinmentes
cigaretta-hüvelyeiket
csak BALKÁNYI ERNŐ könyv- és papirkereskedésben Muraszombathban szerezhethet be.

Ima a hadbavonultakért!
Ára 20 fillér. A tisztia jövedelem a Vörös Kereszt Egyület. A csinos kis füzet huszonegy imát tartalmaz. Kapható: BALKÁNYI ERNŐNél Muraszombathban.

Köhögés rekedség, elnyálkásodás, hurut és görcsös köhögés ellen.

MILLIÓK
használják a Kaiser-féle Mell-Karamellák három fenyővel. 6100 közj. hit. bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól igazolja biztos hatásukat.

Kellemes ízű czukorkák csomagonként 20 és 40 fillér, dobozban 60 fillérért kapható Muraszombathban Dr. Bölcs Gyula gyógyszerárában.

Muraszombat és Vidéke kiadóhivatala, Balkányi Ernő Muraszombath Nyilv- ter, hirdetés és előfizetés a kiadóhivatal címzre küldendők be.

Nyomatványok izléses kiállításban, gyorsan és jutányos árban készíttetnek.

Befőzéshez pergament papir és bekötő zsinór a legjobb minőségben kaphatók.

Imakönyvek minden val- lás felekezetre, magyar, vend és héber nyel- ven, különféle árban és kivitelben kaphatók.

KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDÉS.

Egy jobb házból való fiu **TANULÓNAK** felvétetik BALKÁNYI ERNŐ könyvnyomdájában Muraszombath.

KÖNYVNYOMDA ÉS KÖNYVKÖTÉSZET.

A Muraszombat és Vi- déke előfizetési díja:
Égész évre 6 K
Fél 3 »

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

Elvállalok könyvkötészeti munkákat a legegysze- rűbb kivitteltől a legké- nyesebb izlésig.

Mindenféle magyar és vend naptárak, szakács- könyv, öngyűvéd, gyer- mek képeskönyvek stb.

Iskolakönyvek az összes iskolák részére, író- és rajzszerek, írótinta, tus és gömbfestekek minden színben.

A vasuthoz járó ut világitási zseblámpát!

ügye — sajnos — még máig sincs megoldva, de azért Ön pompásan világíthat, ha vesz egy „Heliophor Gold-Export” jól világító villamos

Vakító fényt adó zseblámpák a legtartósabb s legegánsabb kivitelben! Alkatrészek egyenkint is kaphatók. A legjobbban elismert a »Heliophor« elemek leg- olcsóbb árban előrusítása:

Hasznos és szórakoztató!

Dalos könyvek, nagy választékban.
Mit írjak? Mit írjunk?
Gondolj réám!

Általános levelező. Nagy álmok. Szerelmi levelező. Szakácskönyv. Vető kártya. Kérdés és felelet. társas játék.

Büvész kártya. Lottó játék. Ön- számoló. Napszámok k. Hegedű alkatrészek. Képes lev. 1. tartó stb.

Kapható: Balkányi Ernő papirk. Muraszombath.

! UJ KIADÁS !

VASVÁRMEGYE LEIRÁSA

népszerű füzetecske iskolai és magán célra, a vármegye több iskola III. osztályába bevezetett tantárgya. Ára 20 fillér. Kapható BALKÁNYI ERNŐ könyv- és papirkereskedésében, Muraszombathban.

Használjunk HADIPÓSTABÉLYEGET!

Balkányi Ernőnél Muraszombath.

Horgony-thymol-kenőcs.
Könyvség szárlésaknál, nyitott és égési sebeknél. Árjeg: kor. — 80

Horgony-Liniment. Capsici composit.
a Horgony - Pain - Expeller pótléka.
Fájdalommentes bedörzsölés hullásaknál, rheumánál, könyvségnél stb.
Üvegie: kor. — 80, 140, 2—.

Horgony-vas-albuminát-festvény.
Vérzékenységűnél és sápkóránál.
Üvegie: kor. 140.

Kapható a legjobb gyógyszerárában vagy közvetlenül Muraszombathban.
Dr. Hektor. Az arany orvoslásnak, címzett, győri- szentpálfi, Pécs, 1. Előszabathstrásza 5.

BUDAPEST és KIS UJSAG
apróhirdetési levelezőlapok kaphatók
Balkányi Ernő papirkereskedésében Muraszombath.

— Tisztelettel kérjük, kiknek előfizetése lejárt, annak szives megújítását.